

KIS LAP

FÖLDRAJZ-TÖRTÉNETI FELADVÁNY. *Írjátok meg, mit ábrázol e kép?*

XXXI. kötet, 5. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1886. augusztus 1-én.

A TITKOS BÜNÖS.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

ERRE meg Artur pattant föl. Nem volt valami nagyon jó pajtása Zsigának s ép ezért Andor ugyan csak csodálkozott.

— No, ugyan dicsekedhetel bölcseségeddel, szólt Artur hevesen. Zsiga nem tette, azt véletlenül én egészen bizonyosan tudom.

— Már hogy tudhatnád azt bizonyosan? Legfeljebb az tudhatja bizonyosan, a ki vagy maga vette el, vagy biztosan tudja, kinél van.

— Persze! Én nem tudom kinél van, de azt bizonyosan tudom, hogy Zsigánál nincs.

— Ez már nagyon furcsa. Ha megmagyarázod, talán megértem.

— Nem magyarázok semmit, de ugyan. Talán nem elég, ha mondom?

— Biz' az nem elég, mert nem értem.

— Arról nem tehetek, a többi az én titkom. Elég az hozzá, hogy Zsiga nem tette.

— Én pedig azt mondom, hogy ő tette.

— Szeretném tudni, hogy bizonyítanád ezt be?

— Nagyon egyszerűen. Először is rég tudom, hogy Zsiga szeret ravaszkodni, sokszor nem mond igazat. Azután tudom, hogy tegnap reggel nem volt egy árva krajczárja sem, ma pedig már csak úgy szórja a pénzt. Már pedig a pénz nem hull a felhőkből. Már én csak azt mondom, hogy a Zsiga dolga nem tiszta.

— Én pedig azt mondom, hogy ő nem tette. Én tudom bizonyosan.

— De hogy tudhatod azt? Legfeljebb akkor tudhatnád bizonyosan, ha magadnak is valami részed volna ebben a kellemtelen históriában és vagy nálad volna az a szelencze, vagy tudnád hol van.

— Bár csak nálam volna vagy legalább tudnám, hol van! sobajtá Artur elgondolkozva.

— Meghiszem azt, hogy szeretnéd tudni. A hányan vagyunk, mind úgy vagyunk vele, mind szeretnők tudni, hol van, mert ez a boldogtalan eset egészen meg fogja itt rontani minden örömlököt. De hát ha te Zsigáról olyan nagyon bizonyosan tudod, hogy nem tette, akkor még egyebet is kell tudnod? Beszélj, mert ez nem tréfa dolog, sok pénzről van szó, a ki azt a pénzt zsebre dugta, az nagy gonosztevő.

— Csak nem akarod talán azt mondani, hogy én dugtam zsebre?

Artur ezt oly vad haraggal mondta, hogy Andor szinte elámult.

— No, no, csak ne tüzeskedjél! Csak nem akarsz birokra kelni?

— De igen is akarok! Állj ki, védj magadat!

És Artur szörnyű bösz kedvvel neki gyürkőzött, hogy viadalra keljen Andorral. De ez nagyot nevetett rá.

— Ugyan legyen már eszed, Artur. Annyi furesát beszéltél, hogy igazán megérdemelnéd, hogy egy kicsit a földhöz teremtsenek. De jól tudod, hogy soha sem vitézkedtem olyanal, a kiről tudom, hogy sokkal gyöngébb nálamnál. Nézd csak, te tüzes vitéz!

Ezzel odaléfogta, hirtelenében terítette. Aztá

Hanem különös hallatszott a história nagyon nyor nek. Egyik a más volt az eddigi igit eddig mindenki szerre mindenki m

Estére Andomondta szokott eskozva, hogy kerü még pedig ugy, ktolvaj. Ez kissé ugyan, de Andor sokat, hanem befpercz mulva márinek rendben van

Hanem Artur kevésbbé volt remert ő bezzeg ma nyugodtan pihenni beesetten sohajtozá

— Jaj Isten volna! Csak meg történt légyen.

Hát bizony A és nem is az utolsó Sok ember tett o sóhajtozott, bár c hetné, hogy meg ne hogy az ilyen kíván mert a mi egyszerű tozással nem lehet meg ne történt vol

— Csak ne v hajtá aztán Artur.

Ezzel odalépett Arturhoz, derékon fogta, hirtelenében fölkapta és a pamlagra terítette. Aztán nevetve távozott.

Hanem különben aztán kevés nevetés hallatszott a házban. Ez a tolvaj história nagyon nyomta a lelkét mindenkinek. Egyik a másikra gyanakodott, vége volt az eddigi igazi jó kedvnek s a hol eddig mindenki boldog volt, most egyszerre mindenki nagyon kedvetlenné lett.

Estére Andor, mikor lefeküdt, elmondta szokott estimáját, szívéből imádkozva, hogy kerüljön elő az a szelence, még pedig úgy, hogy senki se legyen a tolvaj. Ez kissé bajos kívánság volt ugyan, de Andor nem okoskodott rajta sokat, hanem befordult a falhoz és öt percz mulva már mélyen aludt, mint a kinek rendben van a lelkiismerete.

Hanem Arturnak, úgy látszik, annál kevésbbé volt rendben a lelkiismerete. Mert ő bezzeg ma csak úgy nem tudott nyugodtan pihenni, mint tegnap és kétségbeesetten sohajtozta:

— Jaj Istenem, csak ez ne történt volna! Csak megtehetném, hogy meg ne történt légyen.

Hát bizony Artur nem az első volt és nem is az utolsó, a ki így sóhajtott fel. Sok ember tett olyat, hogy aztán sirva sóhajtozott, bár csak valamikép megtehetné, hogy meg ne történt légyen. Csak-hogy az ilyen kívánság édes keveset ér, mert a mi egyszer megtörtént, azt sóhajtozással nem lehet olyaná tenni, mintha meg ne történt volna.

— Csak ne volnék olyan gyáva! sóhajta aztán Artur. Bezzeg Andor... ő

egészen más... nem olyan rettentően csuf gyáva.

Már a ki belátja, hogy gyáva, annak aztán legelőször is arra kellene gondolni, hogy ettől a csuf tulajdonságtól megszabaduljon. Mert a kit gyávasága, a helyes, bár nehéz tettől való félelme visz bele a bajba, annak nincs más mentsége, mint ha elszántan és bátran azt teszi, a mi jó és helyes. Bátorságra kell magát elszánni, a mi csak kezdetben nehéz. Hanem Artur, mikor sóhajtozott a saját gyávasága fölött, nem gondolkozott tovább, nem gondolt arra, hogy bátor eltökéléssel talán véget vethetne minden bajának. Tudta, hogy itt van a baj, mégsem akarta magát bátor tette elszánni.

— Ugyis hiába volna, szólt magában. Én meg vagyok győződve, hogy a kis Tamás csente el, mert ő settenkedik örökké mindenfelé, de aztán a bátyja mindig védelmezi és most még Andor is pártját fogja... Andor azt mondja, hogy Zsigas tette, pedig én tudom, hogy nem igaz... és mégis őt fogják gyanusítani... el is ítélik és akkor én mit tegyek? Eleinte olyan csekély tréfának látszott... és mi lett belőle! Oh, az a haszontalan kis szelence! Minek is csinálnak ilyen hiábavaló portékát! Aztán minek tartotta Dani bácsi ott az asztalán?... és ha már ott tartotta, minek tette bele a pénzét?

Ilyen kérdéseket intézett magához s persze nem tudott rá felelni, bár sokáig gondolkozott... aztán úgy vélte, hogy már alszik... és azt álmodta, hogy a kis Tamás jött oda az ágya mellé s halálos sápadtan, de haragtól villogó szemekkel mondá:

— Hazugság, ha azt mondd, hogy én vittem el a szelenczét... Zsiga tette... ő beszélt róla sokat... és a bátyám azt mondta, hogy ha még egyszer rám mered fogni, hát megbánod, úgy megver, hogy egy esztendeig is megemelegeted... Engemet is megverne, ha valami csuf dolgot követnék el, mert azt mondja, hogy a mi szüleink derék, tisztességes emberek, nem szabad szégyent hozni reájok... és nem is tettem semmi csuf dolgot, de te csufságot miveltél, mikor rám akartad fogni, hogy tolvaj vagyok. Igen, a bátyám mondta, hogy a legcsufabb cselekedet, ha valaki ártatlant vádol.

Artur félig álomban fölemelkedett, hogy a haragosan beszélő kis fiut megragadja, de Tamás kisiklott. És mikor Artur erősen dörzsölte a szemeit, hogy hát ébren van-e vagy álmodik, látta, hogy egy fehér kis alak oson ki az ajtón.

Bizonyos volt benne, hogy ezt már igazán látta, nem álmodta. De hát a mit előbb látott és hallott, az valóság volt-e vagy álom? Mit keresne itt a kis Tamás, hogy jutna eszébe éjnek idején öltözetlenül járkálni másoknak az ágyához? Pedig hát mégis ott kellett lennie, hiszen tisztán hallotta, látta. Artur egészen meg volt rémülve és zavarodva, már szinte valami boszorkányságra gondolt. Talán bizony most már minden éjjel meglátogatja álmában ez a rejtélyes alak és fenyegetni fogja, hogy szégyen fogja érni és hogy Zsiga a tolvaj, éppen az, a kiről Artur egészen bizonyosan tudta, hogy nem az.

Ugy meg volt rémülve, hogy nem birt magával. El kell mondania ezt az

ijesztő dolgot Andornak. Teljes erejéből kiáltá tehát:

— Andor, Andor! Alszol? Ébredj föl!

— Hahó? Mi a baj? Talán ég a ház?

— Még annál is rosszabb dolgok történnek itt.

— Már azt szeretném látni. Nem hallok, nem látok semmit, pedig már most ébren vagyok.

— Hála Istennek, csakhogy egyszer ébren vagy.

— No's, hát beszélj szaporán, mit kívánsz, mert nem állok jót róla, hogy sokáig ébren leszek. Nagyon tele van a szemem álommal.

— Hát... először is igérd meg szentül, hogy a mit mondok, azt nem beszéled el senkinek, aztán hogy velem sem beszélsz róla, a míg én nem szólok.

— Ez már furcsa, de ha éppen kedved tartja, hát igérem... mindent igérek, csak beszélj, mert elalszom.

— De komolyan igérd ám... hogy soha el nem árulsz.

— A legkomolyabban, minden úgy lesz, a mint kívánod.

Ez kissé veszedelmes ígéret volt, mert Andor nem tudhatta előre, mit ígér, vaktába pedig nem tanácsos lekötni magát. De most akármit megígért volna, csak hogy újra aludhassék; úgy sem lehet az valami fontos, a mit Artur mondani fog, gondolá.

— Csak röviden mondd el, majd holnap aztán beszélgethetünk nappal eleget, szólt aztán. Tehát mi az a nagy titok?

— Az... először is... tudod-e, ki járt éppen most itt?

— Nem tudok keresni valója. Tarablók?

— Oh dehogyan!

— Akkor hátkörül, hogy lássa,

— Az sem. A

pedig a legkisebbre kellene.

— Csak nem a kis Tamás botorkált itt?

— De éppen ő... csakhogy olyan furcsa volt az... most sem tudom bizonyosan, álmot-e vagy sem... de az bizonyos, hogy jól hallottam, a mit beszélt.

— Mit beszélt?

— Azt mondta, hogy a bátyja meg fog engem verni, ha még egyszer azt mondom, hogy a kis Tamás vitt el, és hogy Zsiga a tolvaj.

— Persze hallottam.

— De én tudom.

— No jól van. Járj el, ezért kár kivágnunk tőlünk. Csak nem

— Nem tudom én, nincs itt senkinek keresni valója. Talán csak nem törtek be rablók?

— Oh dehogya!

— Akkor hát az igazgató járt talán körül, hogy lássa, rendben van-e minden?

— Az sem. A legnagyobbra gondolsz, pedig a legkisebbre kellene.

— Csak nem a kis Tamás botorkált itt?

— De éppen ő... csakhogy olyan furcsa volt az... most sem tudom bizonyosan, álmodtam-e vagy sem... de az bizonyos, hogy jól hallottam, a mit beszélt.

— Mit beszélt?

— Azt mondta, hogy a bátyja meg fog engem verni, ha még egyszer azt mondom, hogy

a kis Tamás vitte el a szelenczét... és hogy Zsiga a tolvaj...

— Persze hogy ő. Hiszen én is mondtam.

— De én tudom, hogy nem.

— No jól van. Ezt most nem döntjük el, ezért kár kiverni az álmot a szemünkből. Csak nem fogjuk még éjjel is

ezen szerencsétlen szelenczén törni a fejünket? Mondd el inkább, mi az a ropant fontos dolog, mely miatt felköltöttél.

— Az... az nagyon nagy dolog... Oh, félek még attól is, hogy te tudjad... de ugy-e, megfogadtad, hogy titokban tartod.

— Meg, de mindjárt visszavonom a szavam, ha még sokáig czerimóniázol.

— Igen, de nem is olyan könnyű azt kimondani...

— No hát akkor hagyjuk jobb időre. Én most álmos vagyok. Hanem az ígéretet megtettem... akár mikor akármit akarsz mondani, bátran mondhatod, én ugyan el nem árulom. Jó éjszakát.

FECSE-FÉSZEK. (Lásd a 70. lapon.)

Ezzel Andor befordult a falhoz és egy-két perc múlva már ismét jóízűen aludt.

Reggel eleinte alig tudta, igazán beszélgetett-e Arturral vagy csak álmodott róla. Lassan-lassan eszébe jutott minden, de egy csepp sem lett okosabb. Ez a boldogtalan szelencze már csak-

ugyan nagyon sok bajt okoz, még aludni sem lehet tőle nyugodtan... és minden olyan furcsa azóta... de legkivált az Artur viselete. Ez nagy szöveget ütött Andornak a fejébe.

— Ha nem volnék jó barátja és nem tudnám, milyen becsületes fiu, bizony még gyanum is támadna. De így nem lehet.

(Folytatása következik.)

FECSKE-FÉSZEK.

(Képpel a 69. lapon.)

ERESZ alatt, az ablaknál
Függ a kicsi fecske-fészek,
Biztos helyre rakták oda
A szárnyas kis építészek.

Eső, vihar ott nem éri,
Ravasz cicza nem bánthatja,
De Zsuzsika, meg Ferike
Az ablakból jól láthatja.

»Kicsi fecskék, reggel, este
Nappal, akármikor nézlek,
Mért röpdöstök mindig, mért nincs
Soha egy kis pihenésetek?»

Kérdé Zsuszka s szól a fecske:
»Négy kicsi van a fészekben,
Négynek hordjuk az edelt
Egész nap mi, szülők, ketten.

Fáradalmat nem röstellünk,
Világszerte ezt így láttuk:
A kicsinyek vígan élnek,
Szülőknek nincs nyugovásuk.«

A VESZTETT JÁTÉK.

— Beszélyke. —

NDULATOSAN hadonázva állt Tibor
az istálló ajtajában.

— Mondom, János, vezesse
elő! Nagyon sietek!

— De, kedves ifiur, mikor nem lehet!
Mondtam már, hogy a Villám beteg, meg-
rándult a lába.

— Eh, az már régen volt. Láttam
én ma reggel is, hogy már nem sántít.

— Ha nem sántít is nagyon, de mi-
kor a nagyságos ur megparancsolta, hogy
pihentessük, hát nem szabad fölnyergelni.

— De mikor már nincs semmi baja!
Lássuk csak, vezesse ki és jártassa egy
kicsit. Okvetlenül át kell lovagolnom a
szomszéd faluba Jenőért. Nagy verseny-
labdázást rendezünk és éppen most hallot-
tam, hogy Gáborékhoz egy kitűnő labdázó
érkezett, az is kiáll és akkor legyőznek en-
gem és két testvéremet. De ha Jenő hoz-
zánk áll, akkor a kis Gyulát kihagyom a
játékból s én, Elek, meg Jenő legyőzzük
Gáborékat. Hát csak szaporán!

— Már nagyon sajnálom, ifiuram, de
azt hiszem, a lovaglásból nem lesz semmi
sem.

— No, csak lássuk!

Kivezették a szép kis lovat, mely sze-
lid volt, mint a bárány s e mellett mégis
élénk, virgoncz. Kedvence volt mindenki-
nek s persze leginkább a gyermekeknek,
kiknek kedvéért tartották. A gyermekek
atyja vagyonos birtokos volt s szerette, ha
fiai mindenféle ügyes gyakorlatban s így
lovaglásban is jeleskednek. Tibor volt a
fiuk közt legnagyobb, tehát első sorban

övé volt a Villám,
jól tudott lovagol-
Gyula és a kis Er-
nos felügyelete me-
csak úgy játékból.

formán szerették a
Az öreg Ja-
körüljártatta az u-

— Nincs m-
Tibor.

— Most ug-
ször volt így, felel-
órában egészen jól
sántítani kezd. Itt
is és hamarjában
hol a baj, azért es-
egyelőre pihentetn-

— No, abba
széd faluig nyarga-

— Igen, de a
totta, hogy fölnyer-
lelkemre kötötte, r-
szonynyal kikocsiz-

— Kikocsizot-
Ezt Tibor oly-
ki még gondolt ho-
ki is tünt, hogy mi-

— Ne töltsük
nagyon sürgős a de-
volna, kérnék tőle
várhatok, majd ut-

— Igen, de al-
rülök, mert nekem
az uram parancsol-

— Jól van, h-
meg. Itt a kis kapu
vissza is, senki se
Villám kint volt a-

— De hátha

övé volt a Villám, de már öcsese, Elek is jól tudott lovagolni, míg a sokkal kisebb Gyula és a kis Emmike csak az öreg János felügyelete mellett ülhetek rá, persze csak úgy játékból. Szeretni azonban egyformán szerették a szép kis paripát.

Az öreg János kétszer-háromszor körüljártatta az udvaron.

— Nincs neki semmi baja, szólt Tibor.

— Most úgy látszik, de már többször volt így, felelé az öreg cseléd. Egyik órában egészen jól jár, azután megint csak sántítani kezd. Itt volt már az állatorvos is és hamarjában nem tudta kifürkészni, hol a baj, azért csak azt tanácsolta, hogy egyelőre pihentetni kell.

— No, abba nem fárad el, ha a szomszéd faluig nyargal.

— Igen, de a nagyságos ur megtiltotta, hogy fölnyergeljem. Még az imént is lelkekre kötötte, mikor Emmike kisaszszonnyal kikocsizott a majorba.

— Kikocsizott?

Ezt Tibor oly hangon mondta, mint a ki még gondolt hozzá valamit. Mindjárt ki is tűnt, hogy mit.

— Ne töltsük az időt hiába, János, nagyon sürgős a dolgom. Ha atyám itthon volna, kérnék tőle engedélyt, de így nem várhatok, majd utólag megmondom neki.

— Igen, de akkor én mégis bajba kerülök, mert nekem azt kell tennem, a mit az uram parancsol.

— Jól van, hát akkor nem mondom meg. Itt a kis kapun megyek ki, ott jövök vissza is, senki sem fogja tudni, hogy Villám kint volt az istállóból.

— De hátha baja esik?

— Eh, dehogy esik baja, szólt Tibor türelmetlenül. Csak nyergeljen szaporán.

Aztán megsimogatta Villámot.

— Ugy-e, nincs bajod? Ugy-e magad is szeretnél már kissé nyargalászni?

A lovacska vigan nyerített és lábával kapálózott.

— No lám, maga is azt mondja... a ló igen okos állat ám, megérti a beszédet.

Az öreg János nem volt egészen meggyőződve róla, hogy Villám olyan tökéletesen értette a kérdést és igent mondott. De hát az öreg cseléd végre is kénytelen volt engedelmeskedni, mikor Tibor türelmetlenül parancsolt. Tibor már nem volt olyan kis fiú, a ki ne tudhatta volna, mit csinál; tizenhárom éves mult s már jóformán egész fiatal embernek képzelte magát.

— Csak tegye, a mint mondtam. A többi az én gondom.

Az öreg János fölnyergelte tehát Villámot, Tibor a nyeregbe pattant és ellovagolt.

Nagy érdeke volt benne, hogy Jenőt elhívja. Tiborékkal egy faluban lakott még egy birtokos család s ennek is három fia volt: Gábor és két öcsese. A fiuk mind jó pajtások voltak és csak abban versenyeztek, ki ügyesebb, erősebb. Ma délutánra nagy labdaversenyt tüztek ki. Nem afféle közönséges labdázást, hanem mesterséges harci játékot, melyet az iskolában tanultak. Erő és ügyesség kellett hozzá s Gábor nagyon megőrült, mikor épen e napra egy fiatal rokon érkezett hozzájuk néhány napra. Már nagy, erős, ügyes fiú volt.

(Folytatása a 74. lapon.)

Mocsár szélén. (Lásd a 77. lapon.)

(Folytatás a 71. laphoz.)

— Nagyon jó, hogy megjöttél, szól Gábor. A kisebbik öcsémet kihagyom a játékból, te lépsz be helyére. Így biztosan győzünk.

Csakhogy Tibor, a mint ezt megtudta, szintén segítségről gondoskodott. A szomszéd faluban lakott jó pajtása, Jenő, azt hívja el harmadiknak kisebbik öcséce helyett. Mert fontos, hogy ki győz. A nagy versenyre meghívták a mamákat, néniket, sok néző lesz, tehát nagy dícsőséget arat a győztes fél. Eleknek meghagyta Tibor, hogy a mezőn mérje ki Gáborral a csatatért, hordjanak ki padokat a vendégek számára; ő Jenővel idején ott lesz.

— Remélem, Jenő nem fog vonakodni... mindig nagyon szerette az ilyen mulatságot. Bizonyosan eljön s akkor minden jó lesz... csak valahogy atyámmal ne találkozzam az uton.

De az a gondolat, hogy atyja tilalma daczára lovagol Villámon, nem sokáig háborgatta; csak az járt most a fejében, hogy mentül hamarább Jenőékhez jusson. Villám szépecskén ügetett is eleinte.

— No lám, tudtam én, hogy nincs már semmi baja.

Villám azonban mégis mintha lassanként mást gondolt volna. Mindinkább lassítá lépteit és rendkívül óvatosan rakosgatta a lábait, ügyelve, hogy valami kőbe bele ne üsse.

— Mit kényeskedel, Villám? Ugy rakod a lábadat, mint valami finyás grófkisasszony a harmatos fűben. Szaporán előre! Sietős az utam.

Ez a biztatás azonban csöppet sem fogott Villámon. Sőt a beteg ló mind lassabban ment, most már észrevehetőleg sántított s néha meg-megreszketett. Végre pedig megállt.

— Hát ez micsoda? kiáltá Tibor türelmetlenül. Talán bizony pihenni akarsz, mikor alig tiz percz óta vagyunk utban? Előre!

Máskor Villám nem is várta a biztatást, de most kis gazdája hiába rángatta a kantárt, hiába inditgatta, — Villám nem mozdult. Ugy állt ott, mintha a földre ragadt volna.

— Ejnye, csuf jószága, hát makran-czoskodni akarsz? kiáltá Tibor mérgesen. No várj, mindjárt kiverem belőled.

És lovagló ostorával nagyot huzott a lóra.

Villám nem volt ehhez szokva, mert hiszen eddig mindig csak kényeztették. A csapásra összerázkodott, de mégsem mozdult.

— Nem volt elég? Nesze!

És Tibor még erősebben rávágott.

Már erre megmozdult Villám. Fájdalmasan nyerített, aztán ágaskodott, hogy ledobja lovasát; de Tibor erősen ült a nyeregben s az ágaskodásra újabb ostorcsapással felelt. Erre Villám vad rohanásnak eredt s mint a szélvész futott előre.

— Ugy-e megmozdultál? Csak rohanj, legalább hamar ott leszünk.

A rohanás néhány perczig tartott. Már látszott a Jenőék háza s Tibor lassítani akarta a ló futását; csakhogy Villám most már nem engedelmeskedett. Le is tért az utról, neki a mezőnek; de itt szé-

les árokhoz érték vehette volna, lo

Jó szerencs Tibor messzire levő puha fűbe nagyot rázkódott összetörik. Pill azonban megta hogy nem törté ugrott. De a Vil feküdt az árok meszketett.

— Ejnye n szolt Tibor mag valami baja?

Megfogta a tatta a lovat. S sába került, mig lábra kapaszkod De hogyan ment dozott, mintha ő lábára rá sem tu lehetett Tiborna nem ülhet föl rá

— Ide kötö Ha jól kifujta semmi baja. In járt odaérek.

Egy fához gyalogolt Jenő mondta azt is, m kellemetlen kala részt venni a ját

— Nagyon lunk Gáborékka cséje volt s ne csuf vereséget visszaszerzem a semmit, biztosan

les árokhoz értek s mielőtt Tibor észrevehette volna, lova az árokba bukott.

Jó szerencse, hogy a nagy bukásban Tibor messzire zuhant az árok partján levő puha fübe s nem került a ló alá. Így is nagyot rázkódott, azt hitte, minden csontja összetörik. Pillanatnyi kábultság után azonban megtapogatta magát, érezte, hogy nem történt semmi baja s talpra ugrott. De a Villám, az nem mozdult, ott feküdt az árok mocsarában. Rángatózott, reszketett.

— Ejnye no, ez már gonosz história, szólt Tibor magában. Csak nem történt valami baja?

Megfogta a kantárt és fölkelésre biztatta a lovat. Sok fáradságába, kiáltozásába került, míg Villám végre csakugyan lábra kapaszkodott és kiment az árokból. De hogyan ment! Minden lépésnél roskadozott, mintha össze akarna rogni, beteg lábára rá sem tudott lépni. Abban nem lehetett Tibornak kétsége, hogy egyelőre nem ülhet föl rá.

— Ide kötöm a fához, hadd pihenjen. Ha jól kifujta magát, majd nem lesz semmi baja. Innen már gyalog is mindjárt odaérek.

Egy fához odakötötte a lovat és begyalogolt Jenőékhez, hol szaporán elmondta azt is, miért jött, azt is, milyen kellemetlen kaland érte. Jenő kész volt részt venni a játékban.

— Nagyon örülök, hogy sikra szállunk Gáborékkal. Multkor nagy szerencséje volt s nekem ügyetlen pajtásom, csuf vereséget szenvedtem. Most majd visszaszerzem a dicsőségemet. Ne félj semmit, biztosan győzünk.

Jenő atyja pedig így szólt:

— Rajta, fiuk, győzelemre törekedjete a vidám játékban is. Mindjárt befogatok s együtt rándulunk át. A megsántult lovat pedig, Tibor öcsém, egy cselédem majd haza vezeti.

Ilyen módon minden rendben volt s fél óra múlva Tibor és Jenő már ott voltak a mezőn, hol a nagy versenynek véghez kellett menni. Ott volt már az ellenpárt is, Gábor a nagyobbik öcsésével és rokonukkal s ott voltak a meghívott nézők és még hivatlanok is, kik gyönyörködni akartak a fiuk egyes játékában.

Jenő vigan sietett ellenfeleihez.

— No, Gábor, én vagyok ám itt, Tiborral ketten majd meglátjuk, hogy birtok velünk.

— Majd meglátjuk. Én még most sem ijedek meg.

— De mi sem, kiáltá Tibor. Most már bizonyos, hogy mi győzünk.

— Az az, hogy mi győzünk.

— Mindjárt megvállik. Fogjunk hozzá.

— Rajta!

Neki gyürköztek és megeredt a játék. Hárman voltak mindegyik oldalon, de az igazi harez csak Tibor és Jenő s másrészt Gábor és rokona közt folyt. Pompás labdázók voltak mind a négyen, hatalmasan tudták elütni a labdát, pompásan tudtak czélozni és a futó ellenfelet hátba dobni. Három játék volt kiszabva, az a fél lesz a győztes, a ki a három közül kettőt nyer meg.

Az elsőnél kemény küzdelem után Tibor és Jenő győztek. De Gáborék egy csöppet sem csüggedtek.

— Se baj, a másik két játékot mi nyerjük meg.

Egy kis pihenő után újra hozzá fogtak. Tiboron volt a sor. De egyszerre, mintha kicserélték volna... keze reszkett, tekintete másfelé járt, elhibázta a

labdát kétszer, háromszor is, arca pedig hol fülíg vörös lett, hol meg elsápadt.

— De hát vigyázz, Tibor! kiáltá Jenő türelmetlenül. Hiszen így csufosan elvesztjük a játékot.

Szeretett volna Tibor vigyázni, csak

A KÉT HŰ BARÁT. (Lásd a 79. lapon)

hogy vége volt már annak. Senki sem tudta kitalálni, mi lelte, mert nem történt semmi egyéb, mint az, hogy éppen akkor érkezett oda a nézők közé Tibornak az apja. És a mint Tibor megpillantotta

atyját, a mint látta komoly, szigorú tekintetét, mindjárt tudta, hogy apja már halotta a Villám dolgát, látta a tönkretett lovacskát, tudja, hogy parancsát megszegették. És ekkor hirtelen elmúlt Tibor-

nak minden keddig csak az apja. A vége az lett, h Jenő boszankodottak a győzelemért. De hogy roghatott egy ves értette. Még Jen

— Ne busult. Aztán maga sem láttalak inkább volna ok miattad lettem kiköszörüljük a c

Mindenki h oly félve, mint T hoz ért, ott atyja kérdé:

— Tudod-e nézd meg.

Az istállóba kedves lovacskára. Erre aztán Tibor kogni kezdett.

— Oh, hiszem nem akartam...!

— Igen, ne mit cselekszel. N kisebb baj annál. teletben atyád p nem vagyok itthottad öreg cselétad játszani p szűkség nélkül, r küldhettél volna engedetlen voltádet is megfosztottól. Ám a ki mireid nem fognak

nak minden kedve, megzavarodott, mindig csak az apja haragos tekintetét látta. A vége az lett, hogy elvesztette a játékot, Jenő boszankodott, Gábor és társai ujjongtak a győzelemnek s a nézők nekik tapsoltak. De hogy Tibor annyira elszomrodhatott egy vesztett játékon, senki sem értette. Még Jenő is biztatta:

— Ne busulj no, hiszen csak játék volt. Aztán magad vagy az oka, még soha sem láttalak ilyen ügyetlennek. Nekem inkább volna okom boszankodni, mert miattad lettem én is vesztés. No, majd kiköszörüljük a csorbát. Isten veled!

Mindenki haza ment, de senki sem oly félve, mint Tibor. És a mint a kapuhoz ért, ott atyja várta, ki szigorú hangon kérdé:

— Tudod-e, mit tettél? Jöjj és nézd meg.

Az istállóba vezette. Ott feküdt a kedves lovacska — élettelenül. Kimult. Erre aztán Tibor nagy fiú létére is zokogni kezdett.

— Oh, hisz én nem gondoltam... nem akartam...!

— Igen, nem gondoltad meg, hogy mit cselekszel. Nagy kárt okoztál, de ez kisebb baj annál, hogy nem tartottad tiszteletben atyád parancsát. Tudtad, hogy nem vagyok itthon, engedetlenségre csábítottad öreg cselédemet és titkon ki akartad játszani parancsomat, még pedig szükség nélkül, mert Jenőnek másképp is küldhettél volna üzenetet. Atyád iránt engedetlen voltál, kárt okoztál, testvéreidet is megfosztottad kedvencz multságuktól. Ám a ki mint vet, úgy arat. Testvéreid nem fognak szenvedni. Veszek más

lovacskát, de neked egy egész esztendeig még csak közel sem szabad hozzá menned.

Ugy lett. Keserves volt ez az esztendő, mely alatt Tibornak annyiszor kellett busan néznie, hogy öcscei és hugocskája mint mulatnak, az új Villámon nyargalázva. De mikor az esztendő letelt, volt haszna belőle: tudta tiszteletben tartani szülei akaratát és ezt soha sem bánta meg.

MOCSÁR SZÉLÉN.

(Képpel a 72. és 73. lapokon.)

MOCSÁR szélén mi terem?

Mondd meg, fiam Béla«

»Nem terem ott semmi sem,

Legfeljebb ha béka.«

»Akkor az a nagy szekér

Mit keres hát ottan?

Épen indul még pedig

Ugyan megrakottan.«

»»Nád van rajta, — tévedtem

A gyors felelettel,

A csúf mocsár is szolgál

Hasznos növényekkel.

Csendes vízben ott terem,

A hosszú, ingó nád,

Szegény ember befűdi

Vele a hajlékát.

Köt belőle kosarat,

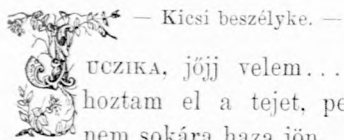
Gyékény kocsí-ernyőt,

S örül, hogy a mocsárban

Ily hasznos növény nőtt.«

A VÁSÁRI LÁTOGATÁS.

— Kicsi beszélyke. —

TUCZIKA, jőjj velem... még nem hoztam el a tejet, pedig anyánk nem sokára haza jön.

— Nem mehetek... nem hagyhatom magára a kis Gyuricztát.

— Vedd ölbe, majd felváltva viszzük.

— Igen, de anyácskánk azt mondta, hogy valamelyikünk mindig itthon legyen... tudod, nagyon sok ember van most itt... vásár van.

— Hisz' éppen azt szeretném egy kicsit megnézni. Nem megyünk messzire, csak éppen a Mihály bácsiékhoz, honnan a tejet hozom. Aztán mindjárt visszajövünk s a mit utközben éppen láthatni, hát megnézzük.

— De mikor nem szabad...

— Ugyan ne légy már mindig olyan félénk. Már mért ne volna szabad? Persze, ha magatok mennétek ki, az más volna... de velem jöhettek ám akárhová.

Ezt Károly, a testvérek legnagyobbika, oly büszkén mondta, hogy Juczika a viláért sem merte volna kétségbe vonni. De meg neki magának is nagy kedve volt kissé megnézni a sokadalmat, mert hát ők szegény gyermekek lévén, ritkán láttak valami érdekes dolgot. Károly tehát fölkapta a csuprot, melybe tejet kellett hozni vacsorára, Juczika pedig ölbe vette a kis Gyuricztát és elmentek.

Mihamar ott voltak Mihály bácsiéknél, hol nemcsak tejet kaptak, hanem ajándékkul egy fél friss czipót is.

— Pompás vacsoránk lesz ma! szoltak örömmel.

Hazamenet már nem siettek oly nagyon. Meg-megálltak, hogy nézzék a vásáron tolongó sok népet. Volt ott mindenféle komédia is és Károly váltig szerette volna közelebbről látni.

— Menjünk oda, mondá.

— Én nem megyek... tudod, anyácskánk megtiltotta, hogy a sok ember közé menjünk...

— No, csakhogy megint félsz már! Jól van, ha nem jössz, menj haza, itt a tejes csupor, meg a czipó. Én egy kicsit megnézem a komédiát... mindjárt othon leszek, csak éppen szétnézegetek egy kicsit.

Ezzel oda adta Juczikának a tejes csuprot, meg a czipót, nem is kérdezve, beleegyezik-e vagy sem? Mire a kis leány valamit szólhatott volna, Károly már messze rohant és eltűnt a sok nép közt.

— Jaj Istenem, hogy vigyem én ezt mind? sóhajtá Juczika.

Nem is volt könnyű dolog. A kis Gyuricza még nem tudott jól járni, ölben kellett vinni, mikor olyan sok ember tolong az utcán; pedig ugyancsak kövérke, nehéz kis ficzkó volt.

— Gyuriczám, tartsd te a czipót... de jól fogd ám, majd te is kapsz belőle.

A kis fiucska fogta is kurta ujjaikkal a nagy darab czipót, hanem persze sokáig nem bírta s egyszerre csak zuhant a szép czipó lefelé. Juczika ijedten utána kapott, de vesztére, mert a tejes csupor, melyet fülénél fogva tartott, megbillent. A tej mind kiömlött, a gyönyörű fél czipó pedig egy pocsolóba gurult s ott tönkre ment. Nem is volt érdemes kivenni.

Juczika ijedtében és szomorúságában sirva fakadt s a kis Gyuricza is tel-

jes erejéből segít az emberek akaratok a furcsa kis nem nevetett Juczián éppen akkor ért történt s hogy Juczián. De hát minek dologba, hogy kis meg a czipót is v reá? bizva Kérdő Juczika szomorko

— Én nem i

roly biztatott, hog lesz semmi baj... gyott mindent.

— Hát ő ho

Juczika ép nem messzire a p és zaj támadt, ne vezettek ki a tör bán állni, ruhája dig vérzett.

— Uram T kiáltá anyja. Mi t

— Szerencse történt, felelé az c való ilyen gyerek lomban. Elbámész és nem vigyázott, No, nem esett ol gódni kellene. Ha nyoma vagy egy l

Busan ballag anyjokkal. Oda v pedig ez az ő vac

— A mit ke kis Gyuriczának s ti ketten pedig m Ha nem követtete

jes erejéből segített neki a sirásban, míg az emberek akaratlanul is nagyot nevettek a furcsa kis szerencsétlenségén. De nem nevetett Juczika anyja, ki szintén épen akkor ért oda. Messziről látta, mi történt s hogy Juczika félig-meddig ártatlan. De hát minek fog bele olyan nehéz dologba, hogy kis testvérkéjét is, a tejet is, meg a czipót is vigye, mikor nem is volt reá? bizva Kérdőre vonta tehát az anya s Juczika szomorkodva felelé:

— Én nem igen akartam . . . de Károly biztatott, hogy csak kísérem el, nem lesz semmi baj . . . most pedig itt rám hagyott mindent.

— Hát ő hova lett?

Juczika épen felelni akart, mikor nem messzire a piac közepén nagy riadalás zaj támadt, nem sokára pedig egy fiut vezettek ki a tömegből; alig tudott a lábán állni, ruhája csupa sár volt, arca pedig vérezett.

— Uram Teremtőm! Ez Károly! kiáltá anyja. Mi történt vele?

— Szerencse, hogy nagyobb baj nem történt, felelé az ember, a ki vezette. Nem való ilyen gyerekek kószálni a sokadalomban. Elbáméskodott valami komédián és nem vigyázott, egy szekér elütötte . . . No, nem esett olyan nagy baja, hogy aggodni kellene. Hanem az orrán ott lesz a nyoma vagy egy hétig.

Busan ballagtak a gyermekek haza anyjokkal. Oda volt a jó tej, a jó czipó, pedig ez az ő vacsorájuk lett volna.

— A mit kerestetek, az a tietek. A kis Gyuricának szerzek külön tejeeskét, ti ketten pedig mehettek éhesen aludni. Ha nem követtétek intésemet, ti lássátok.

Károly lemosta összehorzsolt arcáról a vért, letisztította ruhájáról a sarat, aztán egy sarokba huzódott busulni. Juczika pedig vele busult. Most Károly már épen nem hetvenkedett.

— Mégis csak jobb lett volna, ha rád hallgatok! sóhajtá.

— Én pedig jobban tettem volna, ha nem hallgatok rád! Tudtam, hogy rosszul cselekszem, mégis megtettem!

Károlynak még másnap és azután még vagy két hétig meglátszott az orrán a vásári baleset. De mikor már behegedtek a sebek, nem feledte el ezt a szerencsétlen vásári látogatást.

A KÉT HŰ BARÁT.

(Képpel a 76. lapon.)

Egy barátomnál látogatóban voltam minapában falusi jószágán. A kertben sétálgatva, szemembe ötlött egy öreg, jóformán szőrevesztett, félig vak kutya, mely ott sütkérezett a kertészlak előtt.

— No, ez a szegény állat ugyan nem igen kergetné meg a rablókat, ha betörnének, mondám mosolyogva.

— Nem ám, felelé barátom. De azért jó dolga van. Meggyülne a kertésszemmel a baja annak, a ki bántani merné.

A kertész, derék termetű fiatal ember, épen ott állt közel s megszólalt:

— És nincs-e igazam, ha oltalmazom a hű állatot, uram? kérdé.

— De igen, nagyon jól teszed, felelé barátom. Magam is kívánom.

— Talán valami jeles dolgot vitt véghez ez a kutya? kérdém kíváncsian.

— Ha nem is valami jeles dolgot, de nekem nagyot, mert neki köszönhetem szerencsémét, felelt a kertész.

— Már ezt szeretném hallani.

— Oh, egyszerű történet az nagyon. Fiatal gyerek voltam, mikor egészen árván maradtam, csak ez a hü Bodri kutya maradt szüleim után. Akkor még erős, fiatal állat volt ám. Egy távoli atyafi vett kegyelemből magához, de nagyon kegyetlenül bánt velem; rongyosan jártam, éheztem, mint a koldus, vertek is mindig, akár adtam rá okot, akár nem, a kedves kutyámat pedig rugdosták, majd agyonütötték. Egyszer, hogy szóltam e miatt, még keményebben verni kezdtek: de ha én védtem a hü állatot, ő is védelmemre kelt s dühösen rá akart ugrani kegyetlen gazdámra, ki aztán elfutott és az ajtóból ezt kiáltá:

— Pusztuljatok a házamból s itt ne lássalak többé!

Elbujdostunk Bodrival. Nem volt hová mennünk, az emberek gyanakodva nézték a rongyos koldusfiút és lompos kutyáját. Egy napon a hid mellett elbuzulva ültem s hü kutyám mellettem feküdt, mert bár ugyancsak éhezett, mégsem hagyott el. Egyszerre éles sikoltás hallatszott, fölugrottunk s én még nem is igen tudtam, mi történt, mikor kutyám már a vízben uszott és nem sokára egy kis fiút hozott a partra.

Eddig beszélt a kertész. Itt barátom szólt közbe:

— Igen, az én kis fiam volt, ki velem sétált, előre szaladt és a vízbe bukott. Mikor láttam, hogy a derék állat azé a rongyos fiué, oda mentem hozzá és kérdeztem, mivel jutalmazzam meg?

— Én nem tettem semmit, hát nem érdemlek jutalmat, felelé; szegény Bodri-nak pedig nem kell jutalom, legfeljebb egy kis eledel, mert már két napja alig evett valamit. Magamnak sem volt, hát nem adhattam neki.

A fiu szerény, szomoru beszéde feltűnt, kikérdeztem, megtudtam sorsát s ide hoztam kertészfiunak. Fiam megmentéséért hálás akartam lenni, nem is bántam

meg, mert derék kertész lett belőle, híven szolgál.

A fiatal kertész szerényen mondá: — Csak meg akarom érdemelni uram jószágát. De ugy-e, hü kutyám, ki a szomoru napokban el nem hagyott és szerencséhez juttatott, megérdemli, hogy most boldog napjaimban jól tartsam még vénségére is?

ÉS megsimogatva hü öreg barátját, odább ment dolgozni.

BETÜREJTVÉNY.

T T T T T T T	<table style="border: none;"> <tr> <td style="border: none;">kv</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">k</td> </tr> </table>	kv	k
kv			
k			

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK

A »KIS LAP« XXXI. köt. 3-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

Okos embernek mindenütt van kelete.

Helyesen fejtették meg: Dobák Berta, Schmidt Andor, Fehér Gerő, Weissenfels Béla, Karai Elek, Nagy Jolán és Dezső.

*

A »KIS LAP« XXXI. köt. 2-dik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Szabó Iluska, Fleischmann Irén, Nagydorogi izr. iskola növendékei, Bukovszky Margit, Karakasevics Jozefin, Beck Zsiga, Reiszig Lajos és Géza, Horváth Fanni, Vollhofer Gizella, Vityalos Mariska, Málka és Lenke, Hesser Teréz, Sólyom-Fekete Margit és Marietta, Weisz Béla és Kornél, Szontagh Vilma és Guszti, Gross Irén, Rein Róza, Soós Elvira, Elemér és Zoltán.

Jótekonyság.

Halmi Ferencz árvái javára: Erdélyi Olga 50 kr.

Az adományt rendeltetére helyére fogom juttatni.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!
Forgó bácsi.

